

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Miljöavtal: Avtal om upprätthållande av ursprungssorter

Aija Laine-Mönkö

Utbildning om åkerstödansökan 2026
för kommuner, livskraftcentraler,
rådgivare och intressentgrupper

13.3.2026

Allmänt

- Miljöavtalet om upprätthållande av en ursprungssort är ett miljöavtal som syftar till att bevara och främja de ursprungliga växternas genetiska mångfald.
 - Målet är att bevara lantsorter och gamla handelssorter i odling.
- Avtalet är femårigt.
- Den sökande ska:
 - vara (eller ha en make/maka som är) minst 18 år den 31.12.2025
 - uppfylla kraven för villkorlighet
 - vara registrerad som upprätthållare av den ursprungssort som ansökan gäller.

Godkända sorter för avtalet

- Avtal kan ingås med en upprätthållare av en ursprungssort för en sort eller sorter vars odling har godkänts och införts i sortlistan enligt utsädeslagen (600/2019, 8§)
 - Ursprungssorten ska finnas i Finlands nationella växsortslista
 - Växter av lantsort och andra ursprungsväxter
- Avtal kan ingås om upprätthållande av följande lantsorter, gamla handelssorter och förändrade stammar av gamla handelssorter:
 - vall- och foderväxter
 - spannmålsväxter
 - rotfrukter
 - utsädespotatis
 - olje- och spånadsväxter
 - grönsaker.

Vad innebär upprätthållandet?

- Den sökande lagrar och bevarar en sådan mängd såningsgdugligt utsäde av ursprungsväxten på gårdsbruksenheten som motsvarar åtminstone två hektars utsädesbehov.
 - Det parti som ska bidra till att upprätthålla sorten ska bildas av utsäde som är så högklassigt som möjligt och partiet ska förnyas om partiet tar slut eller utsädets grobarhet sjunker.
- Upprätthållandet ska ske med metoder som jordbrukaren använder i normala fall.
- Odlingar för upprätthållande av en sort behöver inte anläggas varje år.
- Av en sort som upprätthålls kan det också finnas annan produktion som bärgas för marknadsföring eller eget bruk.
- Åldern på en enskild odling för upprätthållande av en vallväxt får vara högst fyra år.
 - Utöver underhållspartiet får av vall under övriga år bärgas antingen vallfoder- eller fröskörd i marknadsföringssyfte.

Anteckningar och andra krav

- Den sökande ska föra sådana anteckningar om upprätthållandet av en ursprungssort att det är möjligt att kontrollera situationen för upprätthållandet.
 - Anteckningarna ska omfatta alla generationer av sorten som föregår basutsädet eller förökningsmaterialet.
- Som minimikrav för åtgärden ska de bestämmelser som utfärdats med stöd av utsädeslagen om skyldigheterna för en bevarandesorts upprätthållare följas.
 - Närmare information om skyldigheterna finns på Livsmedelsverkets webbplats i sidan [Växter av lantsort och andra ursprungsväxter](#).

Ansökan om årlig utbetalning och ersättningsbelopp

- Ansökan om utbetalning för ett gällande avtal ska göras årligen på Livsmedelsverkets [blankett 214](#).
 - Blanketten ska lämnas in till livskraftcentralen.
 - Avtalet hävs om man inte ansöker om årlig utbetalning för avtalet.
 - Om underlåtenheten att ansöka om utbetalning har berott på oöverstigliga hinder eller exceptionella omständigheter, förblir avtalet i kraft.
 - Oöverstigligt hinder eller exceptionell omständighet ska anmälas till livskraftscentralen inom 15 arbetsdagar från det att anmälan är möjlig.
- En ersättning på 400 euro per år betalas för varje ursprungssort som upprätthålls.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Avtal om upprätthållande av ursprungssorter 2026

Ansökan om avtal om upprätthållande av ursprungssorter och utbetalning år 2026

- Nya femåriga avtal om upprätthållande av ursprungssorter kan ingås år 2026.
- Avtalet söks med Livsmedelsverkets [blankett 214](#) senast 9.6.2026.
 - Blanketten lämnas in till livskraftscentralen
 - Till ansökan ska fogas en kopia av Livsmedelsverkets beslut om upprätthållande av sorten.
 - Under avtalets första ansökningsår är blankett 214 också en utbetalningsansökan.
- Utbetalning för gällande avtal om upprätthållande av ursprungsväxter söks också med [blankett 214](#).
 - Ansökan om utbetalning ska göras senast 9.6.2026.
- Avtalsvillkoren på Livsmedels webbplats uppdateras före utgången av mars
 - [Miljöavtal om upprätthållande av ursprungssort](#)

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

